

PADOMES LĒMUMS

(2013. gada 10. decembris),

ar ko konstatē, ka Polija nav efektīvi rīkojusies, reaģējot uz Padomes 2013. gada 21. jūnija ieteikumu

(2013/758/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 8. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. pantu dalībvalstīm jāizvairās no pārmērīga valdības budžeta deficīta.
- (2) Stabilitātes un izaugsmes pakta pamatā ir mērķis panākt stabilu valdības finansiālo stāvokli, kas ir veids, kā stiprināt priekšnosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai izaugsmei, kura ir labvēlīga jaunu darbvietu radīšanai.
- (3) Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma (EK līguma) 104. panta 6. punktu Padome 2009. gada 7. jūlijā nolēma, ka Polijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, un sniedza ieteikumu novērst pārmērīgo budžeta deficītu ne vēlāk kā līdz 2012. gadam saskaņā ar EK līguma 104. panta 7. punktu un 3. pantu Padomes Regulā (EK) Nr. 1467/97⁽¹⁾. Lai ticamā un ilgtspējīgā veidā vispārējās valdības budžeta deficītu samazinātu tā, lai tas nepārsniegtu 3 % no IKP, Polijas iestādēm ieteica fiskālās stimulēšanas pasākumus 2009. gadā īstenot atbilstoši plānotajam, no 2010. gada vidējo gada strukturālo budžeta korekciju nodrošināt vismaz 1¼ % apmērā no IKP, paredzēt sīki izstrādātus pasākumus, kas vajadzīgi, lai līdz 2012. gadam deficītu samazinātu zem atsauces vērtības, un ieviest reformas, ar kurām ierobežot primāro kārtējo izdevumu līmeni nākamajos gados. Padome noteica, ka termiņš efektīvai rīcībai ir 2010. gada 7. janvāris.
- (4) Komisija 2010. gada 3. februārī, pamatojoties uz Komisijas 2009. gada rudens prognozi, secināja, ka Polija ir veikusi vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumu valdības budžeta deficītu

samazināt zem atsauces vērtības 3 % no IKP, un uzskatīja, ka tāpēc pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā papildu pasākumi nav vajadzīgi. Turklāt, pamatojoties uz 2011. gada rudens prognozi, Komisija secināja, ka Polija atpauzē no noteiktā mērķa, un pieprasīja veikt papildu pasākumus, kurus Polija pieņēma un publiski paziņoja līdz 2012. gada 10. janvārim. Tādējādi 2012. gada 11. janvārī Komisija apstiprināja, ka Polijas iestādes ir efektīvi rīkojušās, lai laikus un ilgtspējīgā veidā novērstu pārmērīgo budžeta deficītu, un ka tobrīd Polijas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā turpmāki pasākumi nebija jāveic.

- (5) Padome 2013. gada 21. jūnijā secināja, ka Polija ir efektīvi rīkojusies, taču norisinājušies negaidīti nelabvēlīgi ekonomikas notikumi, kas lielā mērā negatīvi ietekmēja valsts finanses, un pieņēma pārskatītus ieteikumus⁽²⁾. Tādējādi Polija atbilda nosacījumiem, laipagarinātu pārmērīga vispārējās valdības budžeta deficīta novēršanas termiņu, kā noteikts 3. panta 5. punktā Regulā (EK) Nr. 1467/97. Padome ieteica Polijai līdz 2014. gadam novērst pārmērīga budžeta deficīta situāciju. Tā arī ieteica, ka Polijai būtu jāsasniedz vispārējās valdības budžeta deficīta mērķis 3,6 % no IKP 2013. gadā un 3,0 % no IKP 2014. gadā, kas, pamatojoties uz Komisijas atjaunināto 2013. gada pavasara prognozi, atbilst strukturālās budžeta bilances gada uzlabojumam attiecīgi 2013. un 2014. gadā vismaz 0,8 % no IKP un 1,3 % apmērā no IKP. Tā ieteica, ka Polijai būtu strikti jāīsteno jau pieņemtie pasākumi, vienlaikus papildinot tos ar papildu pasākumiem, kas būtu pietiekami, lai līdz 2014. gadam novērstu pārmērīgo budžeta deficītu. Turklāt tā ieteikca, ka Polijai būtu jāizmanto visi papildu ieguvumi budžeta deficīta samazināšanai. Padome noteica 2013. gada 1. oktobri kā termiņu, līdz kuram Polijai efektīvi jāīstenojas un saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4.a punktu jāsniedz detalizēts ziņojums par konsolidācijas stratēģiju, kas paredzēta šo mērķu sasniegšanai.
- (6) Polija 2013. gada 2. oktobrī iesniedza ziņojumu par efektīvu rīcību. Ziņojuma pamatā esošais makroekonomiskais scenārijs ir līdzīgs scenārijam, kas izmantots 2013. gada Konverģences programmā. Laikposmā no 2001. līdz 2011. gadam vidējais reālais IKP pieaugums bija 4 % gadā, 2012. gadā ekonomiskās darbības ritms palēninājās, samazinoties līdz 1,9 %. Saskaņā ar ziņojuma par efektīvu rīcību pamatā esošo makroekonomisko scenāriju 2013. gadā reālajam IKP pieaugumam vēl būtu jāsamazinās līdz 1,5 % un pēc tam 2014. un 2015. gadā jāpalielinās līdz reālā IKP rādītājam attiecīgi 2,5 % un 3,8 % apmērā. Saskaņā ar Komisijas 2013. gada rudens prognozi ir paredzams reālā IKP pieaugums 1,3 % apmērā,

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

⁽²⁾ Padomes 2013. gada 21. jūnija ieteikums par pārmērīga valdības budžeta deficīta situācijas novēršanu Polijā.

kas pēc tam paātrināsies, lai sasniegtu 2,5 % 2014. gadā un 2,9 % 2015. gadā. Salīdzinājumā ar Polijas iestādēm Komisijas skatījums nav tik optimistisks attiecībā uz iekšzemes pieprasījuma pieaugumu prognozes periodā un jo īpaši privāto patēriņu un privātajiem ieguldījumiem.

- (7) Polijas iestādes paredz 2013. gadā vispārējās valdības budžeta deficītu 4,8 % apmērā no IKP salīdzinājumā ar 3,9 % no IKP 2012. gadā. Šis skaitlis ir lielāks nekā 3,5 % no IKP, kas paredzēti konverģences programmas 2013. gada atjauninājumā, un tas skaidrojams ar ieņēmumu ievērojamo samazināšanos par 1,2 % no IKP un izdevumu novirzi par 0,1 % no IKP. 2014. gadā Polijas Finanšu ministrija paredz pārpalikumu 4,5 % apmērā no IKP, kas rastos pensiju reformas projekta rezultātā, kas ietver aktīvu, kuru vērtība ir 8,5 % no IKP, vienreizēju nodošanu. Gaidāms, ka 2015. gadā vispārējās valdības budžeta bilancē atkal būs deficīts 3 % apmērā no IKP.
- (8) Komisijas prognozes attiecībā uz 2013. un 2014. gadu ir līdzīgas Polijas iestāžu prognozēm. Komisija arī paredz deficītu 4,8 % apmērā no IKP 2013. gadā. Pasliktināšanās salīdzinājumā ar skaitli 3,9 % no IKP, kas norādīts pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras pamata scenārijā, galvenokārt ir saistīta ar ieņēmumu samazināšanos. 2014. gadā vispārējās valdības budžeta bilancē vajadzētu būt pārpalikumam (+4,6 % no IKP), ņemot vērā plānoto pensiju reformu. Attiecībā uz 2015. gadu Komisija nav tik optimistiska kā Polijas iestādes un sagaida vispārējās valdības budžeta deficītu 3,3 % apmērā no IKP. Atšķirība 0,3 procentpunktu apmērā no IKP ir galvenokārt skaidrojama ar mazāku pašreizējo ieņēmumu apjomu, pamatojoties uz zemāku nominālā IKP pieauguma prognozi, kā arī lielākiem valdības starppatēriņa izdevumiem. Mērķu sasniegšana deficīta jomā ir arī pakļauta riskiem īstenošanas jomā.
- (9) Gan Polijas iestādes, gan Komisija paredz, ka valsts kopējais parāds saglabāsies zem atsaucis vērtības – 60 % no IKP – visā attiecīgajā periodā. Saskaņā ar Komisijas 2013. gada rudens prognozi parāda attiecība pret IKP samazināsies no 55,6 % 2012. gadā līdz 51 % 2014. gadā, galvenokārt, ņemot vērā paziņoto pensijas fondu kapitāla nodošanu 8,5 % apmērā no IKP, un pēc tam 2015. gadā atkal nedaudz palielināsies, sasniedzot 52,5 %.
- (10) Tā kā saskaņā ar Komisijas 2013. gada rudens prognozi Polijas vispārējās valdības budžeta deficītam būtu jāsasniedz 4,8 % no IKP, šī valsts nevarēs ievērot Padomes

ieteikto nominālā deficīta mērķi 3,6 % apmērā no IKP. Turklāt koriģēto strukturālo pasākumu rādītājs 2013. gadā (0,3 % no IKP) ir krietni mazāks nekā ieteiktie fiskālie pasākumi gadā (0,8 % no IKP). Jauno diskrecionāro pasākumu augšupvērstā analīze, ko papildināja izdevumu attīstības izvērtējums ar korekciju attiecībā uz izdevumu pārāk lielo vai nepilnīgo izpildi, ko valdība nevar kontrolēt parāda kopējos fiskālos pasākumus 0,2 % apmērā no IKP. Šis skaitlis nav pietiekams salīdzinājumā ar pieprasītajiem papildu pasākumiem 0,4 % apmērā no IKP, kas noteikti Padomes ieteikumā, un apstiprina, ka Polija 2013. gadā nav īstenojusi Padomes ieteikto fiskālos pasākumus.

- (11) Attiecībā uz 2014. gadu Komisija paredz vispārējās valdības budžeta pārpalikumu 4,6 % apmērā no IKP. Tādējādi nominālā deficīta mērķis tiktu sasniegts, pamatojoties tikai uz pensijas fondu aktīvu vienreizēju nodošanu. Turklāt plānotais koriģēto strukturālo pasākumu rādītājs 2014. gadā 1,4 % apmērā no IKP ir lielāks nekā ieteiktie fiskālie pasākumi gadā – 1,3 % no IKP.
- (12) Tādējādi kopumā Polija nav panākusi atbilstību 2013. gadam ieteiktajiem fiskālajiem mērķiem, savukārt tiek prognozēts, ka 2014. gadā būtu jāsasniedz mērķi, kas norādīti Padomes 2013. gada 21. jūnija ieteikumā. Tomēr Komisija prognozē, ka 2014. gada pārmērīga deficīta labojums nebūs ilgtspējīgs, norādot, ka 2015. gadā deficītam būtu jāsasniedz 3,3 % no IKP,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Polija nav efektīvi rīkojusies, reaģējot uz Padomes 2013. gada 21. jūnija ieteikumu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Briselē, 2013. gada 10. decembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
R. ŠADŽIUS